

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES

Plassa del Pi, número 3, pis 2^{on}

!! 32 planas de Folletí !!

DUAS OBRAS A LA VEGADA

Primer folletí de la bonica comedia de
JOSEPH M. ARNAU

Las ametllas d' Arenys

y 16 planas del drama

RIALLAS Y PLORALLAS

de FRANCESCH UBACH Y VINYETA

Crónica

Els diaris de la setmana han vingut plens de detalls de la notable festa catalana celebrada á Sitges el darrer diumenge.

L'atractiu principal d'aqueixa solemnitat era l'estreno del drama musical *La Fada del Estany*, poema ple de color y *sprit*, arrancat de las afraus del Pirineu per En Massó Torrens y musicalment concebut y desenvolupat pel mestre Morera. Els que duptavan de la possibilitat de crear la ópera catalana han quedat vensuts, la tentativa está feta, y l'èxit més ruidós l'ha coronada.

Notable es en tots conceptes la obra del poeta, mes, el músich nou, el músich d'instrucció sólida y extensa, ha sabut adaptar-se, segons els crítichs, tan be á la idiosincracia del llibre, que lletra y música semblan concebudas á l'hora. La primera pedra del edifici del drama líric catalá está posada, ab tota la solemnitat que requereix la seva transcendencia.

Es verdaderament digne d'estudi el desvetllar del nostre poble. Totas las manifestacions del Art y de l'Inteligencia trovan en ell genis y sacerdots.

Aixeca el front la música popular y brota un Clavé, desvetlla la escena catalana y sortí un Pitarra, es deixondí la poesia y per art d'encantament sortiren á llum tres grans poetas. Apeles, Verdaguer y Guimerá, y al redós d'aquexos, quants y quants han consagrat sas energías al cultiu de la literatura regional.

La novela ha trovat un Oller y un Bosch de la Trinxeria, el quadro de costums un Vilanova y un Pons y Massaveu, la escultura un Novas y un Campeny, la pintura un Fortuny, y la ciencia un Monturiol.

Mes el camí del Progrés es ample y tothom hi cap, la nostra llengua que cinquanta anys enrra no vibraba més que en las quatre parets de la familia, embauma avuy ab sas melodiosas notas tot l' ambient de nostra terra, repercuteix en llibres, periòdichs y academias y fins en la Universitat y el temple.

El poble no te encare coneixement de la reacció viril que l' empeny á la reivindicació moral de la patria; pro, compra cada dia més periòdichs catalans, llegeix cada dia més llibres, y s' interessa com més va més, per tot lo que te un marcat sagell catalá sense doble fondo.

Aixís es com viu prosperant la institució dels coros, com la escena catalana s' ha multiplicat y extés per tot Catalunya, y com logran un éxit ruidós, franch y trascendental, festas com l' últimament celebrada á Sitjes.

La multitut es cega é inconscient, ella porta en son conjunt heterogeni, la llibertat, la llevó del bé, la corda del sentiment, mes cal que algú la conduheixi, cal que algú sápigam ferli veurer aqueixa llibertat, ferli conreuhar aqueixa llevó, ferli vibrar intensament aqueixa corda.

Aixó es lo que fa el simpátich grupo dels *Modernistas*, que aplegats al redós de aqueixa paraula convencional, trevallen per la gloria y es converteixen en sacerdots de las Bellas Arts, la Poesía y la Música.

Tal vegada dirá algú que no existeix encara el geni creador que ha de donar forma real als seus pensaments, l' home de cor y d' empenya escullit per la immortalitat pera dur á terme el triomf de la evolució del ideal artístich, mes, aqueix home sortirà en el moment precis, quant la terra estiga prou assahonada, quant la calda de la atmósfera arribi al seu punt y la llevó hagi germinat lo suficient. ¿Quin camí pendrán la Literatura, la Música y las Arts plásticas, després d' aqueix període de transició? Dificil es endevinarho. D' aqueixa confusió d' escolars, de aqueix amanerament imitador actual, poden sortir tres cosas: ó una marcada decadencia, ó una ridícula originalitat, ó un grau més de perfecció. A lograr lo últim dirigeixen sos esforços els verdaders amants del progrés, no contaminats, els homes enters y equilibrats, que poden posar en un plat de balansa el geni, y la conciencia en l' altre, sens que la balansa perdi la posició en que simbolisa la Justicia Humana.

Mes podém esperar confiats, que l' camí serà el més ventatjós al progrés y á la Humanitat.

La ventada ens vé de Llevant y del Nort; si vingúes de Ponent, altra cosa seria. D' aquells endrets ens han vingut las filigranas del Art gòtich, l' austeritat del Art grech, la severitat de las lleys romanas, la riquesa del comerç, els progresos de la industria, las victorias de nostras armas y els primers crits de llibertat. De Ponent, la Inquisició y la miseria...

Felicitém, donchs, coralment als iniciadors de la festa de Sitjes, porque vagin aixamplant el circol del seu apostolat en honra y profit de Catalunya.

A. LLIMONER.

Teatro Catalá

¡TOT Á RODAR!

Monólech en vers, original de D. Joseph Castellet y Pont. Estrenat la tarde del 14 de Febrer en la societat «Apolo».

Está feta la producció qu' ens ocupa ab fácils y bonichs versos que l' públich escoltá ab molt gust. ¿Qué més pot demanarse en un monólech? Lo senyor Castellet sortí á rebre los aplausos ab que la concurrencia li premiá la bona estona que li feu passar.

Lo senyor Ballestá demostrá que l' habia estudiat ab gust.

VASEBOL.

LOS PRETENDENTS DE LAS TÍAS

Jouquet cómich en un acte, original de D. Pere Colomer. Estrenat en lo teatro de la «Perla Guixolense», á Sant Feliu de Guixols.

Després d' una vetllada donada per aquesta societat, s' estrená dita obreta, qu' es un teixit de xistes y ben trobadas situaciones cómicas. L' autor, en aquesta nova obra, hi ha estat tan acertat com en altres. Lo desempeñyo ben cuidat.—C. B.

Pe l' teu sant

(SONET)

No esperis pas de mi que com penyora de nostre ver amor que l' cel ampara, t' envihi un rich present, qual brill encara adorni més t' imatge encantadora.

Brillants y pedreria enlluhernadora es compran á pes d' or, y aixó t' declara que no poden may ésser prova clara d' estimació y d' afecte del qui adora.

Atánsat vers á mi. Avuy ma ofrena no brillará com resplendent joya, pro t' serà grata al cor: escolta, aymia, mon pit lleal que per tu sols alena, y ohrás com sospirant te diu ab joya: «Tinguís, ma bella Laya, un felis dia.»

J. FELIU FERRANDO.

Fernando Póo

cipi d'aquets apunts, ó sia á la descripció terrorífica que d'aquest país ens fan ans de sortir d'Espanya y ab una exageració excesiva, personas que no 'l coneixen més que de nom.

La calor que 's fa sentir desde 'l mes de Novembre al Maig, es terrible, per terme mitj lo termómetro marca de 36 á 40 graus, alternant ab días de 42 graus ó més, y durant las horas de sol, que cau aplanat com si fos foch, á no ésser los banys y 'ls cambis freqüents de roba, no 's podria resistir. No es lo sol hermós com lo de nostra patria; no vejém lo cel blau, com se disfruta á Espanya; aquí 'l sol no lluheix més que per entre una atmósfera carregada d'electricitat, de un color de cendra clar, que fá més tremendas las horas que dura, ja que per tot penetra la xafagor, que fins sembla vol privarnos la respiració. La suhor, no cal dir que es tremenda, puig los poros s'obren com si fossin fonts, y més de mil cops succeheix que, couheixen d'un modo que escalda, invadeix nostres cossos una erupció de grans vermells, deguts á la irritació produhida per la mateixa. No 'ns basta la manera lleugera de vestir: aquí, ni ab lo trajo primitiu de nostres pares Adam y Eva tindriam menos calor.

Segons en quíns punts de l'isla, lo clima produheix distints efectes. Ningú diria que dins la reduhida extensió de Fernando Póo hi hagués tantas variacions y ab efectes tant diferents; pró lo cert es que existeixen, y per això he volgut ocuparmen separadament.

A Santa Isabel, disfrutém d'un terme mitj, puig no son molt dolents los efectes del clima. Víctimas ocasionadas per éll, no arriban al dos per cent durant un any; en los blanchs, si bé 'n moren molts més, son víctimas d'un altre clima, que mata ab més seguretat y en menos temps. En los negres, la mortandat es més numerosa, puig qu'ells tenen moltas malalties de las que 'ns vejém lliures los blanchs, com son lo *cró-cró*, especie de grans que 's resolen en crostas com lepra; la malaltía de la son, mortal de necessitat, quedant morts d'un son llarch de tres ó quatre días; las perniciosas pulmonías en los cambis bruscos de temperatura, y molts altres, que crech no cal enumerar.

Eixint de Santa Isabel, á vuyt kilómetros no més, 's troba Basilé, lloch tant sá com lo que més ho puga ésser en Espanya. La temperatura allí es en la época de calor sobre uns vintiquatre graus, y per la de las plujas, quinze ó setze no més. Los habitants se veuhen obligats en las nits á abrigarse ab bonas flassadas per lliurarse del fret, que 's notá més, per la rahó de ésser un país calent de natural.

Aquesta diferencia de clima es deguda á la elevació en que 's troba enclavada la mentada població, puig que estarà á uns 800 metros sobre 'l nivell del mar, y no te en sos voltants cap bosch que privi 'l pás dels vents.

En cambi, en la bahía de Concepció, que 's troba situada al Sud de la isla, son més terribles que en lloch los esmentats efectes. Qui resideixi en la part baixa d'aquell lloch de Fernando Póo, no tardará en acabar boig per complert, puig qu'ataca al cervell d'una manera que en breu temps lo debilita, fins enajenarlo, de lo qual n'hem vist ja algunas tristas experiencias; y á pesar d'aixó, á una hora de distancia, que es hont tenen una casa los Missionistas, es molt més sá, degut á la elevació en que 's troba. Y ja tirant per la mateixa direcció, y envers lo mateix Sud de la isla, 's troban las poblacions *bubis*, denominadas Kutasi y Moka, que disfrutan de una temperatura relativament freda en comparació al resto del país, y hont en las nits, durant l'epoca del calor, hi há una temperatura de dotze graus sobre cero; per xó, 's troban situadas á 1,600 metros sobre 'l nivell del mar.

En la última de las esmentadas regions, s'hi troban alguns aucells iguals que en Espanya; un dels quals son las tórtoras, que 's poden casar ab abundancia.

La época de las plujas, que comensa á últims de Maig hasta Octubre, es la menos calurosa. En especial, quan plou vuyt días sense parar, los tres ó quatre últims 's fá necessari l'abrigarse més, puig lo termómetro baixa moltas vegadas á vint graus, en quals días los negres comensan á sufrir, puig es una temperatura relativament freda, donat lo seu temperament. Ja en las épocas del calor, tant lo negre *bubi* com lo *krumá*, dormen ab foch encés, donant aixó una demostració de lo que deixo dit.

Los cambis atmosféricchs son aquí molt de temer, y lo primer que fem tots los espanyols, al arribar en aquest país, es prevenirnos contra d'ells. Una cosa semblará estranya, y es, que á pesar de lo terribles que son los raigs del sol y de estar l'atmósfera caldejada com si fós un forn, la majoría portém lo cos cubert ab camiseta de llana. Aquesta precaució evita una infinitat de malalties, motivadas sempre per aquestas tempestats tant freqüents en la época calurosa, que 's denominan *tornados*, las quals se presentan d'improvís, precedidas d'un vent huracanat que derriba moltas vegadas arbres y casas, y que, cubrint en menys de cinch minuts lo cel de núvols negres que tapan lo sol per més viu y clar que sia, descarregan rius d'aygua, al mateix temps que cauhen la mar de llamps.

(Seguirá)

LLUIS DE MARTORELL.

Preguntas y respostás

¿Tenen las empresas teatrals de Barcelona alguna costum perjudicial, que sia causa de que 'l públich vagi al teatro menos sovint del que ho faria; modo de corretgírla?

Vuytantaset han sigut las respostas que s' han rebut á l' anterior pregunta, proposada en lo número passat.

Moltas son las que haurían sigut dignes quan menos de la publicació, no poguenthi acceder per lo molt espay que ocuparían. La mayoría d' ellas tenen un carácter molt mes particular del qu' en la pregunta se solicita. La pregunta escullida entre las rebudas, es la següent:

Las empresas teatrals de Barcelona, com si 's tractés d' un públich qu' en sa totalitat defensés l' escudella en las oficinas, comensan la funció desmentint l' hora que 'l cartell marca, y exor-nantla d' uns entreactes capassos d' acabar ab la paciencia de mil Jobs, fent que la mayoría que anirian al teatro tingan d' estarsen tot lo possible, puig que al preu d' entrada te que afegirshi lá pérdua d' un quart de jornal l' ensendemá.

Comensin las funciones en hora oportuna y puntual, y veurán com lo públich de la *part alta*, base de tota empresa, concorra més sovint al teatro.

*
* *

Altra plaga del teatro y que retreu al públich de bona fé, es lo que 'n diuhen *claque*.

Hi han hagut actors y cantants qu' han fet verdaderas tonterías per arrancar los aplausos, primers mahons que forman l' edifici de las reputacions, més ó menos sólidas, més ó menos vritat.

Tal volta 'l públich d' altres temps era menos expert, ó la pandilla de la *claque* sería menos desvergonyida de lo que acostuma á serho ara.

Avuy, ¿qui es lo mortal que va al teatro y pot saborejar las bellasas d' una obra, si 's que 'n tinga, ó apreciar sos defectes, sense que á lo millor un aplauso estrepitós, fora d' ocasió, no tiri al botabán totas sas meditacions?

Hora es ja que las empresas no cregan tan tontos als *morenos*, com califican al públich la gent de teatro; treguin aquesta lepra rastrera que sols per l' egoísmo d' entrar de franch al teatro se deixan portar com maniquís de mohiment, fentlos xocar las mans en ocasiones determinadas que al actor ó empressari li ha dictat son criteri qu' eran las més adequadas, sens mirar que l' únich que te dret d' aprobar ó desaprobá es lo públich, y aquest, quan una obra val, no necessita reclams que li indiquin, y sense necessitat del esqué inconscient de la *claque*.

*
* *

La major part de las obras que avuy día 's posan en escena, hi brilla la moral per l' ausencia. Lo teatro, tots los que hi mercadejan sembla tingan empenyo en transformarlo en burdell. S' ha acabat alló de escola de bonas costums, nont lo pare hi podia portar sas fillas sens que los colors de la vergonya tenyissin sas galtas. Avuy sols campan obras insubstancials, bailarinas com més descocadas millor; actrius sense gaire delicadesa, per si los *xistes* de l' obra no son prou pujats de color, ellas ab una mirada, ó be un gesto voluptuós y provocatiu, fassin que 'l jove incaut que las admira hi dongui proporcions més llamineras que las que tenen realment.

Lo poble vol esplay, sense que se 'l perjudiqui; disfrutar ab complerta llibertat lo que bonament paga, y encare te un xiquet de dignitat per estarse de lo perillós que li perverteix l' ánima.

*
* *

Combátintse aquestas causas, y 's veurá lo resultat que dona en profit d' uns y altres; y dexarse de tonterías de si 'l teatro va de capa caiguda: si 'l matan, es just que hi vaja.

Manel Aragall.

Pot son autor passar á recullir lo premi ofert. Al número vinent se proposará una nova pregunta.

X.

A...

Seguint la odiosa costum
també t' hi vist disfressada...
ja veig ton honor fet fum,
ets una flor que 'l perfum
ha pres dolenta alenada.
Tot rihent avergonyida
portant lo rostre amagat
dius á tothom que 'ts la vida,
del vestit alleugerida
enllo tas ta dignitat.
Si en ta cara no es possible
coneixer crim ó virtut,
no es lo trajo incomprendible:
anuncia un sér horrible
ab tochs de gay joventut.
Ets rosella bosquetana
que may t' alé encisarà,
tu 't malmets la teva ufana...
la llum de saló galana
que t' encisa, 't cremará.

SISQUET DEL FULL.

Pronóstich

Dime, mujer, cuando el amor se olvida
¿Sabes tú a dónde va?

G. A. BECQUER.

Recordo encare, nineta
aquells jorns de gran plaher
que nostras tendras miradas
se crusavan mútuament.

Goijós penso ab 'quella ditxa
que abdos sentiam á un temps,
al tocar yo tas manetas...
per cert blancas com la neu.

Mes ja avuy dius ab veu alta
que ab mi no vols tractar mes
ni tant sols mirar 'm la cara
(¡tant guapo que tu m' has fet!)
perque dius que hi ha un fulano
per cert de bastants diners,
que t' estima y mes tu encare
perque anant tot de passeig
un dia 't doná, promesa,
paraula de casament.

No 'm dol per 'xó, nena hermosa
que per mi sentis desdeny;
lo que sento y ho deploro
las disbauixas que comets;
puig si avans ab mi gosavas
ab tot lo que tu sabs be,
no dupto que ab lo fulano
deus gosar avuy molt mes...
y seguint la teva flaca
cada dia ab *quart creixent*,
veurás al fi... la promesa
que 'l galant ja haurá cumplert.

trobante ab la *lluna plena*
y *eclipse total* després.

J. BTA. ALEMANY BORRÁS.

Servey de fora

VICH.—Va en augment la concurrencia en el «Teatro del Café de Catalunya», guanyant mes simpatías la companyia de sarsuela que dirigeix lo mestre Rovira. Aquesta setmana s' han representat las catalanas *La sala de rebre*, *Campi qui pugui* y *L' arcalde de Riudeperas*, tenint totas un bon desempenyo, distingintshi la primera tiple Perejamo, la característica Puigcerver, y 'ls senyors Tello, Claramunt, Echeve y Pujol.— J. S.

BERGA.—Diumenge va celebrarse al «Foment Católich» una vetllada musical pel quarteto Sala, Serra, Bonet y Bonells, havent interpretat ab perfecció varias composicions. Lo jove Coma cantá ab gust y afinació una aria, acompanyat ab acert pel pianista Bonet. Va representarse la

pessa *Las nous espantadoras*, que resultá un bunyol acabat, lo mateix que 'l monólech recitat per un nen ab un castellá de secá que feria las aurellas. Está en ensaig, *La marca de foch*.— P. S.

GRACIA.—Magnífich aspecte presentava dijous de la setmana passada la sala d' espectacles de la societat «La Granada» ab motiu de donarshi la primera representació del últim drama d' en Guimerá, *La terra baixa*. No era d' estranyar, donchs que privant en los teatros de la capital, ahont actúan companyias de vers, produccions orfas de bon gust literari, se trasladaren á n' aquesta vila gran número de amants del bon nom de nostre teatro catalá, ab lo ben fundat propósit de saborejar bellesas. Plena d' ellas n' está *La terra baixa*, y es en conjunt una de las millors produccions que de tan reputada ploma han brotat. No entrarém en detalls per haverne parlat ja casi tota la premsa, cenyintnos sols á donar compte del éxit qu' en tal dia ditá representació obtingué. Aquest signé delirant, fill del verdader entusiasme.

Lo desempenyo, encare que no tot lo perfecte que en una obra de tal importancia convindría, siguiú sufficient á que l' espectador seguís ab tot l' interés necessari lo trascurs y principals situa-

¡JA HA SORTIT!

Apropósit en un acte y en vers

¡MAY MÉS FRONTÓN!

original de ANTON SALTIVERI

Preu: 2 rals

cions de l'obra, distingintshi las senyoras Verdier y Solá, y 'ls senyors Piera, Rojas, Montero y Figueras.

Numerosas foren las ovacions fetas al senyor Guimerá durant la representació, creixent de punt al final, en qu' es feu aixecar innumerables vegadas lo teló. Lo Sr. Montero llegí una bonica improvisació. Nostra enhorabona á la societat «La Granada» per tant agradable funció.—X.

BADALONA.—En la nit del diumenge passat se posá en escena en lo teatro de la «Juventut Católica» una bonica sarsuela en tres actes. Lo desempenyo á cárrech dels senyors Sabater, Pujol, Cuyás, Santanach, Vila, Terricabras y un numerós coro d' homes y noys, sortiren brillantíssims, distingintse principalment los senyors Santanach y Vila.—M.

SABADELL.—Diumenge passat se representá *Incapacitat y L' últim inglés* en la «Associació de Católichs».—S.

TARRAGONA.—La societat «El Renacimiento» representá el diumenge las celebradas produccions *Lo endavinayre y Las burlas fan com las professons*.—J.

VILAFRANCA DEL PANADÉS.—L' «Academia Dramática» del teatro de la «Juventut Católica» posá en escena el drama *Las calsas de vellut, Lo sereno y el borrarco*, y la pessa *Un afayta clatells*, en que hi escoltaren molts aplausos los senyors Güell, Berch, Morgades, Daroca y Papiol.—S.

SANS.—La societat «La Familiar Obrera», á mes d'un drama, en lo que s' hi distingiren las senyoras González, Caparó y Gassó, y 'ls senyors Bozo, Romeu y Guardia, se representá el monólech del senyor Barbany *¡Si, senyors!*, que l' interpretá ab gran acert la senyora Caparó, essent molt aplaudida. Acabá la funció ab la comedia *A mitj cami*.

Dijous vinent s' hi donará un ball infantil, repartintshi capritxosos regalos.—E. C.

nostres favoreixedors com venim cumplint nostre propòsit d' honrar tribut al verdader mérit.

Ha sigut senyalat lo dia 16 de Mars próxim pera la Vista en lo Tribunal Suprem, lo recurs interposat per nostre estimat company D. Joseph Ximeno Planas.

Se 'ns comunica que s' ha posat en ensaig lo nou quadro *Lo dijous gras*, de D. Abelardo Coma, en las societats «Foment Recreatiu del Institut», «Clarís», y en lo Teatro Principal, de Gracia.

Se trovan ja bastant avansats los treballs de la *Biblioteca Selecta Catalana*, que tenim anunciada. Sortirá lo primer tomo al vinent mes de Mars, y com ja indicarem també, degut á una combinació feta ab las empresas d' aquest periódic y dita Biblioteca, los qu' estigan suscrits á Lo TEATRO REGIONAL, podrán adquirir los volums ab gran ventatja de preu.

Demá á la nit en lo «Centre Moral Instructiu», de Gracia, s' hi verificará l' estreno de *A toch d' esquella*, original del conegut poeta D. Joseph Abril Virgili.

Los plechs rebuts pera 'l XIX Petit Concurs de Lo TEATRO REGIONAL, quinas bases se publicaren al núm. 259, han sigut los següents:

1. La veu del cor...—2. Qui canta, sos mals espanta...—3. Amorosas.—4. Los cants del poble.—5. Corrandas.—6. Am la guitarra.—7. Per cants á la meva terra.—8. Molts homens hi ha que desprecian.—9. Volen que fassi corrandas...—10. Lluheix lo cel de la terra.—11. Manejar ribot y serra...

En un dels próxims números se publicarà lo fallo, entregantse lo premi ofert al que 'n resulti guanyador.

Diumenge, dia 7, se doná en l' Associació de Sant Lluís de Betlem, una conferencia baix lo tema «Lo Regionalisme», per don Anton Feu.

Posá de relleu, lo conferenciant, las moltas llibertats de que abans disfrutaba lo poble catalá; atacá de ferm las arrels que malmeten lo que 'ns pertany; parlá del increment qu' ha pres lo regionalisme d' un quan temps aquesta part, y acabá manifestant que no solsament debia parlar-se lo catalá dintre de casa, si que també en públich. Lo conferenciant sigué aplaudit ab entusiasme.

Fa poch dias que nostre paisá D. Joan Tolosa, director d' una companyia d' ópera italiana que

Novas

EN lo número present comensa, en un dels dos folletins que repartim, la hermosa producció en un acte *Las ametllas d' Arenys*, original de D. Joseph M.ª Arnau, quin repertori colocan entre lo mes selecte los amants de la nostra escena.

Continúa en l' altre folletí la publicació de *Riallas y plorallas*, de don Francesch Ubach y Vinyeta. Ja veuhén

actuaba en un teatro d'Oporto, fou agraciad pel govern de Portugal ab l'hàbit de Santiago, distinció que sols obtenen los que sobressurten en lo cultiu de las ciencias, lletras y bellas arts.

Li regalá las insignias la condessa de Samudais.

Es d'aplaudir la determinació que han prés los principals autors dramátichs de diferents paysos, de no sortir á la escena al estreno de las sevas obras. La costum s'havía generalisat tant, degut als esforços de la *claque*, que resulta avuy una ofensa concedir lo mateix honor á reconeguts genis é indiscutibles originalitats, que á autoretos de produccions insustancials, ó pitjor encare, á piratas literaris.

Desitjém que tan bon acort s'implanti aviat entre nosaltres.

Un casament á proba es lo titol del nou quadern que acaba de publicar lo celebrat escriptor C. Gumá.

Es aquesta obreta nova mostra de la facilitat y gracia especial qu'en lo género humorístich ab tan lluhiment cultiva lo festiu poeta.

La presentació editorial es ben cuydada, y l'adornan intencionats dibuixos de M. Moliné. Se ven al preu de 2 rals.

ROMEA.—A pesar dels tituls rimbombants dels cartells, á pesar dels esforços de la *claque*, á pesar de certas plomas posadas al servey de tan noble causa, y á pesar de vendrers dilluns y dimars entradas y butacas á pesseta, las representacions de l'última obra *no original* estrenada en aquest teatro, ha continuat lo públich imparcial en actitud digne de protesta, no acostantshi. Dias hi han hagut que sols hi havia la gent de la casa. Soletat y arrós, las han presididas dignament, per exemple profitós dels que pretenguin alguna vegada fer combregar al públich ab rodas de moli.

TÍVOLI.—L'antiga y bonica sarsuela *Los comediantes de antaño*, proporcionaren duas bonas entradas diumenge passat.

NOVETATS.—*I briganti y Venditore di ucelli*, son las duas produccions que han obtingut últimament mes bona acullida per la companyia italiana Bonazzo-Milzzi.

ELDORADO.—Per ahir nit estava anunciat l'estreno en aquesta ciutat de la producció *El padrino de El Nene, ó ¡todo por el arte!*, original de Juliá Romea, y música dels mestres Caballero y Hermoso. Al número vinent donarém compte de si com es de suposar, ha obtingut aquí l'éxit de que venia precedida.

FRONTÓN CONDAL.—La desigualtat de forsas dels dos bandos, fou causa del poch interés que despertá lo partit jugat el dissapte á la nit entre Portal y Blenner contra Muchacho é Ibaceta. Los primers resultaren guanyadors.

Altre cosa fou lo partit del diumenge á la tarde entre Zabarte-Oláiz, vermells, contra Chiquito Ondárroa-Americano, blaus. Los quatre pelotaris comensaren molt be, igualantse varias vegadas en las primeras decenas, y continuaren durant tot lo partit; pero en la última decena, y després de la última igualada al quinze 42, un esforç de Zabarte feu que s'apuntessin 7 tantos seguits, deixant á sos contraris al 43.

Hi hagué varios tantos notables, entre ells los 12 y 31, blaus, y los 28 y 46, vermells.

APOLO.—A mes del estreno de *¡Tot á rodar!* que ressenyém, s'hi representaren dos comedias castellanias, quin desempenyo diu molt alt á favor del director d'escena, senyor López. La senyoreta Amigó, y 'ls senyors Bertrán, Romagosa, Latorre y Ballestá, 's compartiren los aplausos ab dit senyor.

FOMENT RECREATIU DEL INSTITUT.—Aquet centro doná, lo diumeng 14 del actual, una de sas lluhidas funcions, posant en escena lo preciós drama en 3 actes, del malaguanyat poeta D. Alfons M.ª Solá, titulat: *La creu trencada*, desempenyat admirablement per la primera actriu D.ª Dolors Puchol, lo primer actor y director senyor Roca, y demés parts de la companyia, que lográ conquistarse los mes unánims aplausos de la distingida concurrencia.

CLARÍS.—S'hi representá la tarde del diumenge la bellissima comedia en 3 actes, de D. Joseph Roca y Roca, titulada: *Lo plet d'en Baldomero*, distingintshi notablement tots los joves aficionats qu'hi prengueren part.

A l'entreacte primer, los senyors Munté y Masó cantaren ab molt gust y afinació algunas composicions, obtenint grans aplausos.

ASSOCIACIÓ LLUISOS, DE SANT PAU.—S'hi representaren diumenge á la tarde las comedias en un acte, *Entre 'l menescal y el metje*, *Cura de moro*, *L'últim grahó* y *Últim inglés*. Las quals sigueren interpretadas ab regular acert: la primera, per lo quadro infantil, y las demés per los joves aficionats de dit Centre, escoltantshi numerosos aplausos, especialment los senyors Toneu, Marca y Dalmau.

ASSOCIACIÓ POPULAR REGIONALISTA.—Lo dia 6 del corrent hi tingué lloch una lluhida vetllada literaria musical, que com las altras que se donan, se fan molt interessants al distingit públich que hi acostuma á anar.

Lo Consell Directiu está format avuy en la següent forma: President, Lluís Marsans, y 'ls senyors Morera y Borés, Estrada, Ciurana, Albarreda, Tous, Pujol, Monfort, Fábrega, Bordas y Vallés, ocupau càrrechs immediats en l'ordre que quedan citats.

ATENEU MARQUÉS DE LA MINA.—Lo dia 2 posaren en escena lo drama *La bolva d'or*, ab lo qual demostrá la senyora Puchol, lo molt que val per l'art dramàtic. No menos podém dir dels senyors Rovira, Roca, Clapera y Fiol, puig interpretaren com artistes consumats sas respectius papers. Secundaren á dits senyors los joves Lloret y Jordá.

LA CONSTANCIA.—Diumenge, dia 7, tingué lloch en aquesta societat lo benefici de la simpática tiple còmica Isabel Mirallés. La beneficiada estigué molt segura en sos respectius papers en las tres sarsuelas que representá, essent molt aplaudida y obsequiada ab valiosos regalos.

Correspondencia

Joseph Rigol: no es prou correcte.—Bonaventura Xifré: no han fet may altra cosa.—L. T. C.: aixó es propi d'ells.—Francesch B. y P.: molt defectuosa.—Un enemich dels plagis: tenim molt per l'istil.—M. Perona: l'assumpto aniria millor en vers.—Llorens P. F.: miris que 'l procesarán.—Napoleón Teixidó: personalment potser lo creurém, per escrit per ara no pot ser.—Rafel Ho-

medes: es vell y dolent.—A. Coromina: no es gayre propi pera insertarho aquí.—Vicentó: podria dirse mes dissimulat.—Sisquet de las Pigas: es fluixet.—Surisenti: anirá.—M. Argimón: *A una mare*.—Ramón Amorós: dona *tal riquesa* de detalls, que no aprofita.—J. Q. C.: s'ha repetit ja molt.—Rafel Borrás: n'hi han molts en carterera.—Jep de la Gralla: passá la oportunitat.—Mariano R. y S.: no va mal.—Carlos Vilaniu: si tothom los conegués tant com vosté, ja aniriam be.—Joseph Ferré y Roig: lo pensament final interromp la bondat del demés.—Robert Fuxá: mes concís, aniria.—Andreu Rius: l'epigrama y *A través dels vidres*.—J. Cañameras: algún.—Un amich de la sinceritat: mil gracias, y fassi prosélits de la práctica que indica.—Agustí Pedret Miró: no 'ns podem entretenir consultant los 262 números surtits; es probable que no, per la seva extensió.—Pau Pitochs: s'ha fet molt per l'istil.—R. Llei: va be.—D. S. Vilafranca: es defectuosa.—B. S. O.: també.—F. Quintana: va millor, sols que te caràcter massa íntim.—N. Lluna: es incorrecte.—Martí Bonell: ¿plagis aquí? ¿que també li han dat entenenent que no es atentar contra la moralitat literaria?—Joan Turú Llerch: se li agraeix lo recort, y se 'l desitja abraçar al retorn.—Cecili Llescas: anirá *L'Orfe*.—Carlota Poll Delers: veurem en altre.—Pau Lino: envihi á buscarla.—Joseph Llum: es assumpto mes propi per un diari.—A. Pallejá: veurem de donarhi curs.—Ferrán Canellas: admesa.

Queda molt per contestar.

Per caracterisarse los llapis FORTON son los millors

Preu: 3 pessetas

Gala Placida, tragedia, 3 actes	8 rals
Las duas noblesas, drama, 3 actes.	8 »
Un agregat de boigs, com., 3	8 »
¡Viva l'divorei!	» 4 » 8 »
Un pom de violas	» 3 » 8 »
La cua de palla	» 3 » 8 »
¡Donas!	» 3 » 8 »
Ni la teva ni la meva	» 3 » 8 »

LO DIJOURS GRAS

bonich quadro de costums, en un acte, original de

D. ABELARDO COMA

Preu: 2 rals

Lo senyor Palaudarias

Continuació de *Lo somni de la Ignocencia*

Preu: 1 pesseta

LO TEATRO REGIONAL

Publicació sens rival en sa classe - Única Biblioteca Teatral Catalana 78 obras publicadas

Los que 's suscrigan aquesta setmana, encare que 'ls falti alguns números, rebrán completas las obras *Riallas y plorallas* y *Las ametllas d' Arenys*

Preu de suscripció: 2 pessetas trimestre

Barcelona - Tipografia La Académica, de Serra germans y Russell, Ronda Universitat, número 6 - Teléfono 861